

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 2: Bütçe Gelirleri Gerçekleşme Tablosu.....	5

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirketi
GYMY	Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
KBS	Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
MYMY	Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
THKH	Tek Hazine Kurumlar Hesabı
YKF	Yatırımcıları Koruma Fonu
YTM	Yatırımcı Tazmin Merkezi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Devlet İç Borçlanma Senetlerinin Nominal Değer Üzerinden Kayıtlanması Gerekirken Alış Bedeli Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
2. Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

---

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

30.12.2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yatırım kuruluşlarının sermaye piyasası faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme veya sermaye piyasası aracı teslim yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya kısa sürede yerine getiremeyeceğinin tespit edilmesi hâlinde yatırımcıları tazmin kararı alınacağı düzenlenmiş, alınan bu tazmin kararı neticesinde yatırımcıların tazmin işlemlerinin yürütülmesi amacıyla da kamu tüzel kişiliğini haiz Yatırımcı Tazmin Merkezi (YTM) kurulmuştur.

YTM’nin hukuki temelini 15.12.1999 tarihli ve 4487 sayılı Kanun ile değişik mülga 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 46/A maddesi ile kurulan Yatırımcıları Koruma Fonu (YKF) oluşturmaktadır. Tüzel kişiliğini haiz olarak kurulan YKF’nin idare ve temsili, bir özel hukuk kişisi ve anonim şirket olan Merkezi Kayıt Kurulu AŞ’ye bırakılmıştır. 6362 sayılı Kanunla YKF’ye ait hak ve alacaklar ile borçlar YTM’ye devredilerek YTM kurulmuştur. YKF, hakkında tedrici tasfiye veya iflas kararı verilen aracı kuruluşların yatırımcılarına sadece hisse senedi işlemlerinden doğan nakit ödeme ve teslim yükümlülükleri yönünden koruma sağlamakta iken; YTM, yatırım kuruluşlarının yatırımcılarına tüm sermaye piyasası faaliyetlerinden kaynaklanan nakit ödeme ve teslim yükümlülükleri yönünden koruma sağlamaktadır.

Kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurulan YTM’nin idare ve temsili kendi bünyesinde olmayıp SPK tarafından yerine getirilmektedir. Sahip olduğu tüzel kişiliği gereği, YTM kendi bütçesi olan müstakil bir kamu idaresi olup, kendi hak ve yükümlülükleri bulunan, mal varlığı edinebilen, kendi mali tablolarını, defter ve raporlarını üretebilen bir kurum olarak faaliyetini yürütmektedir. YTM’nin karar organı olan Yönetim Kurulu, SPK’nın karar organından oluşmaktadır. SPK Başkanı aynı zamanda YTM’nin Yönetim Kurulu Başkanıdır. YTM tarafından yürütülen iş ve işlemlerin SPK personeli ve bu iş için istihdam edilecek personel tarafından yerine getirilmesi esas olup, mevcut durumda YTM faaliyetleri SPK tarafından görevlendirilen Kurul personeli tarafından yürütülmektedir. Ayrıca YTM’nin görevlerine ilişkin çalışma usul ve esaslarını düzenleyen yönetmeliklerde, yönetmelik hükümlerinin SPK tarafından yürütüleceği; yönetmeliklerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenlerin YTM tarafından SPK’ya bildirilerek tedbir alınacağı hüküm altına alınmıştır.

YTM'nin temel mevzuatı, 06.12.2012 tarih ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile 27.02.2015 tarihli Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliği olup, Yönetmelik'te YTM'nin görev ve yetkileri şu şekilde sayılmıştır:

- Kurulca, Kanun çerçevesinde alınan tazmin ve tedrici tasfiye kararlarına ilişkin gerekli işlemleri yürütmek,

- Kanun'un 13'üncü maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde YTM'ye intikal etmiş sermaye piyasası araçlarının 7.9.2016 tarihli ve 29824 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 13'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının kısmen iptali üzerine Yatırımcı Tazmin Merkezi Tarafından Yatırımcılara Yapılacak Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında iadesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek,

- Kanun'un geçici 3'üncü maddesi çerçevesinde Özel Fonun idare ve temsili ile Özel Fon malvarlığının yönetimini üstlenmek ve Özel Fon kapsamındaki diğer iş ve işlemleri yerine getirmek,

- Kanun'un 83'üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında, zamanaşımına uğrayan her türlü emanet ve alacakların emaneten devralınması, izlenmesi, emanet ve alacaklardan kaynaklanan hakların kullanımı ve iadesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek,

- YTM gelirlerinin takip ve tahsili için gerekli işlemleri yapmak,

- YTM malvarlığını yönetmek ve değerlendirmek,

- YTM'ye ilişkin her türlü uyuşmazlığın adli ve idari merciler ile icra dairelerinde takibi ve çözümlenmesi amacıyla gerekli işlemleri yapmak,

- YTM'nin çalışma politikalarını belirlemek,

- Yurt dışı muadil kurumların katıldığı uluslararası teşekküllere üye olmak,

- Kanun'un 128'inci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi uyarınca, Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde, olağan genel kurul toplantısını kanuni süresi içinde üst üste iki hesap dönemi içinde yapmayan ve yönetim kurulu üyeleri kısmen veya tamamen Kurulca atanmış halka açık ortaklıklarda genel kurulun yetkilerini kullanmak,

- Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

YTM'nin merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar YTM'nin merkezi Ankara'dır.

Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliği'ne göre YTM'nin organizasyon yapısı; karar organı olan Yönetim Kurulu, YTM işlerinin yürütülmesinde Başkana yardımcı olmak üzere Yönetim Kurulu kararı ile atanan YTM Müdürü ve hizmet birimlerinden oluşur. Varlık Yönetim Birimi, Finansman ve Muhasebe Birimi, Tazmin ve Tasfiye Birimi, Hukuk Birimi ve Destek Hizmetleri Birimi olmak üzere beş hizmet birimi bulunmaktadır.

SPK karar organından oluşan YTM Yönetim Kurulu, YTM'nin bütçesini, mali tablolarını ve faaliyet raporunu düzenlemeye ve onaylamaya, taşınmaz satın alınması, kiralanması ve elden çıkarılmasına karar vermeye yetkilidir. SPK Başkanı aynı zamanda YTM'nin üst yöneticisi olarak Yönetim Kurulu Başkanıdır. Yönetim Kurulu, Başkan dâhil en az beş üyenin hazır bulunması ile toplanmakta olup, kararlar en az dört üyenin aynı yöndeki oyuyla alınmaktadır.

YTM tarafından yürütülen iş ve işlemlerin SPK personeli ve bu iş için istihdam edilecek personel tarafından yerine getirilmesi esas olup, mevcut durumda YTM faaliyetleri SPK tarafından görevlendirilen Kurul personeli tarafından yürütülmektedir. Ayrıca YTM'nin, giderleri YTM bütçesinden karşılanmak üzere 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre hizmet sözleşmesi ile işçi statüsünde personel istihdam etme ve gerekli görülen durumlarda koşulları Yönetim Kurulu tarafından belirlenmek üzere dışarıdan avukatlık hizmeti temin etme yetkisi bulunmaktadır.

YTM'de tam zamanlı 12 kişi, yarı zamanlı 1 kişi olmak üzere toplam 13 kişi SPK tarafından görevlendirilmiştir. YTM faaliyetleri 1 müdür, 5 birim yetkilisi, 2 uzman, 3 idari personel ve 2 uzman hukukçu tarafından yürütülmektedir.

1.3. Mali Yapı

12.03.2020 tarih ve 7-YTM/43 sayılı YTM Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan ve YTM Yönetim Kurulu Başkanı tarafından yürütülen "Yatırımcı Tazmin Merkezi Giderleri ile Bütçe Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge" ile kurum giderleri, bütçe ilkeleri ve muhasebe uygulamasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Söz konusu Yönerge'de, YTM'nin muhasebe sisteminin Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği

hükümleri çerçevesinde uygulanacağı; mali işlemlerin gerçekleştirilmesi ve muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin olarak da Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin uygulanacağı belirtilmiştir.

Yönergeye göre kurumsal, işlevsel ve ekonomik sınıflandırma sistemine göre yıllık olarak hazırlanan bütçe, ait olduğu yıl başlamadan önce Yönetim Kurulunca kabul edilip onaylandıktan sonra uygulanır. Bütçe içerisinde ödenek aktarma işlemini yapmaya Başkan yetkilidir. Kesin hesaba ilişkin olarak geçici ve kesin mizan, bütçe gelir ve gider kesin cetveli, faaliyet sonuçları tablosu ve bilanço Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmak üzere nisan ayının sonuna kadar Finansman ve Muhasebe birimi tarafından hazırlanır.

Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliği'ne göre YTM'nin gelirleri şunlardır:

- Yatırım kuruluşlarının yatıracığı giriş aidatları, yıllık aidatlar ve ek aidatlar,
- Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında verilen idari para cezalarının yüzde ellisi,
- Kanun'un 83'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının 7316 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmeden önce YTM'ye gelir kaydedilen veya kaydedilmesi gereken her türlü emanet ve alacıklardan,
- YTM malvarlığının getirisi,
- Diğer gelirler.

YTM tarafından Kanun ve ilgili mevzuattan kaynaklanan görevlerin yerine getirilmesi amacıyla yapılan giderler ile genel yönetim giderleri YTM'nin malvarlığından karşılanmaktadır.

YTM'nin 2021 yılı bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin tablolar aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Kod	Ödenek Türü	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Gerçekleşme (TL)
01	Personel Giderleri	500.000,00	0,00
02	SGK Devlet Primi Giderleri	0,00	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.365.000,00	3.038.528,85
05	Cari Transferler	15.000,00	9.660,48
09	Yedek Ödenekler	50.000.000,00	0,00
	Toplam	57.880.000,00	3.048.189,33

YTM'nin 2021 yılı gider bütçesi 57.880.000,00 TL olarak kabul edilmiş olup, yılsonunda bu ödeneğin 3.048.189,33 TL'si harcanmıştır. Bütçeye göre harcama oranının %5,2

olarak gerçekleşmesinin nedeni, kaydileştirme iadeleri için ihtiyaten konulan ödeneğin kullanılmamış olmasıdır. Toplam bütçe giderinin %98'ini mal ve hizmet alım giderleri içinde bulunan görev giderleri oluştururken, geri kalan %2 ise diğer mal ve hizmet alım giderleri, cari transferler ve yolluk giderlerinden oluşmaktadır.

Tablo 2: Bütçe Gelirleri Gerçekleşme Tablosu

Kod	Gelir Kalemleri	Tahmini Gelir Bütçesi (TL)	Yıl Sonu Gerçekleşme (TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	16.700.000,00	22.330.360,79
05	Diğer Gelirler	238.485.000,00	244.737.274,73
	Toplam	255.185.000,00	267.067.635,52

YTM'nin 2021 yılı gelir bütçesi 255.185.000,00 olarak kabul edilmiş olup, yılsonunda 267.067.635,52 TL olarak gerçekleşmiş ve bütçeye göre gerçekleşme oranı %105 olmuştur.

2021 yılı içerisinde gerçekleşen gelirin %8'i aidat gelirlerinden, %70'i faiz gelirlerinden, %13'ü idari para cezası gelirlerinden, %8'i zamanaşımına uğrayan emanet ve alacaklardan elde edilen gelirlerden, geri kalan %1'i ise kaydileştirme gelirleri ile diğer çeşitli gelirlerden oluşmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

12.03.2020 tarihli YTM Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Yatırımcı Tazmin Merkezi Giderleri ile Bütçe Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge” ile kurum giderleri, bütçe ilkeleri ve muhasebe uygulamasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Söz konusu Yönerge'de, YTM'nin muhasebe sisteminin Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde uygulanacağı belirtilmiştir. 2019 mali yılı başı itibarıyla Say2000i'den Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS)'ye geçiş çalışmaları başlamış olup, geçiş süreci 01.10.2019 tarihinde tamamlanmıştır. Bu kapsamda harcama, ödeme emri düzenleme ve muhasebe uygulamaları KBS aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

YTM tarafından temsil ve idare olunan Özel Fon 15.05.2020 tarihi itibarıyla Tek Hazine Kurumlar Hesabı (THKH) sistemi uygulamasına dâhil edilmiş olup, vadesi dolan banka hesaplarının aktarım işlemi 30.09.2020 tarihinde tamamlanmıştır. YTM'nin diğer hesapları THKH uygulamasına dahil edilmemiştir.

YTM, 5018 sayılı Kanun'a tabi olmadığı için bu Kanun'da öngörülen stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu hazırlanmamaktadır. Ancak, kendi mevzuatı gereği yıllık faaliyet raporunu hazırlamaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

---

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YTM'nin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında bulunmaması ve bu konuda başka bir düzenleme de yapılmamış olması nedeniyle, Kurumda iç kontrol sisteminin kurulmadığı ve iç denetim mekanizmasının bulunmadığı görülmüştür. YTM'nin iş ve işlemleri SPK'nın denetimine tabi olup, SPK'nın denetim yapması her zaman mümkündür. Ancak SPK İç Denetim Birimi tarafından şimdiye kadar denetime tabi tutulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yatırımcı Tazmin Merkezi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve

---

---

tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Devlet İç Borçlanma Senetlerinin Nominal Değer Üzerinden Kayıtlanması Gerekirken Alış Bedeli Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Yatırımcı Tazmin Merkezince edinilen devlet iç borçlanma senetlerinin nominal değer üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gerekirken, söz konusu alımlara ilişkin muhasebe kayıtlarının alış bedeli üzerinden yapıldığı görülmüştür.

Yatırımcı Tazmin Merkezi Giderleri ile Bütçe Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında İç Yönerge'nin “Muhasebe sistemi ve kullanılacak belgeler” başlıklı 28'inci maddesinde YTM muhasebe kayıt ve işlemlerinin 27.12.2014 tarihli ve 29218 (birinci mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 11 Menkul Kıymet ve Varlıklar hesap grubuna ilişkin açıklamaların yer aldığı 41'inci maddesinde menkul kıymet ve varlıklar teslim alındığında nominal değeri üzerinden, paraya çevrildiğinde başka bir muhasebe birimine gönderildiğinde veya kişi malı haline geldiğinde kayıtlı değeri üzerinden muhasebe işlem fişi düzenlenerek hesaplara kaydedileceği, menkul kıymetlerin edinilmesi sırasında ödenen komisyon ve benzeri giderlerin de ilgili menkul kıymet ve varlık hesaplarıyla ilişkilendirilmeden giderler hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirileceği belirtilmiştir. Yine anılan Yönetmelik'in 112 Kamu kesimi tahvil, senet ve bonoları hesabına ilişkin 46'ncı maddesinde kamu kesimi tahvil, senet ve bonolarının bir taraftan nominal değerleri ile bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan bütçe ile ilişkilendirilmesi gereken tutarların 805 Gelir yansıtma hesabına borç 800 Bütçe gelirleri hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede;

- Hazine ve Maliye Bakanlığının 22.06.2021 tarih ve 2521 numaralı ihalesinde nominal değeri 1,00 TL olan 409.764.690 adet devlet iç borçlanma senedinin 0,97617 TL birim fiyat ile toplam 399.999.997,44 TL karşılığında alındığı ve bu işlemin 1307 nolu yevmiyede 112 Kamu kesimi tahvil, senet ve bonoları hesabına nominal değeri olan 409.764.690,00 TL değil alış bedeli olan 399.999.997,44 TL üzerinden kaydedildiği,

-Hazine ve Maliye Bakanlığının 18.10.2021 tarih ve 2544 numaralı ihalesinde nominal değeri 1,00 TL olan 600.900.000 adet devlet iç borçlanma senedinin 0,99849 TL birim fiyat ile toplam 599.992.641,00 TL karşılığında alındığı ve bu işlemin 1866 nolu yevmiyede 112 Kamu kesimi tahvil, senet ve bonoları hesabına nominal değeri olan 600.900.000,00 TL değil alış bedeli olan 599.992.641,00 TL üzerinden kaydedildiği,

tespit edilmiş olup, bulgu üzerine söz konusu hususa ilişkin düzeltme İdare tarafından 29.04.2022 tarihli ve 739-740 numaralı yevmiye kayıtları ile yapılmıştır.

Bu itibarla, Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine aykırı olarak, devlet iç borçlanma senetlerinin nominal değer üzerinden kayıtlanmayıp, alış bedeli ile muhasebeleştirilmesi nedeniyle 2021 yılı Bilançosu ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 10.672.051,56 TL'lik hataya sebebiyet verilmiştir.

BULGU 2: Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Mevduat hesaplarından elde edilen faiz gelirlerinin brüt tutarı ile muhasebe kayıtlarına alınması gerekirken net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Yatırımcı Tazmin Merkezi Giderleri ile Bütçe Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında İç Yönerge'nin "Muhasebe sistemi ve kullanılacak belgeler" başlıklı 28'inci maddesinde YTM muhasebe kayıt ve işlemlerinin 27.12.2014 tarihli ve 29218 (birinci mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka hesabının işleyişine ilişkin 19'uncu maddesinde muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarlarının bu hesaba, tevkifat tutarlarının 630 Giderler hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmının 600 Gelirler hesabına geçmiş aylara ait kısmının da 181 Gelir tahakkukları hesabına alacak kaydedileceği ve banka hesabına

---

---

aktarılan tutarın tamamının aynı zamanda 805 Gelir yansıtma hesabına borç 800 Bütçe gelirleri hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmektedir.

Anılan Yönetmelik hükmünden anlaşılacağı üzere tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600 Gelirler hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630 Giderler hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede ise, 2021 yılında bankalarda bulunan vadeli, katılım ve yatırım hesaplarından elde edilen faiz gelirlerinden kesilen stopaj tutarının toplam 9.071.320,03 TL olduğu ve söz konusu tutarın muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, brüt faiz gelirlerinden tevkif edilen vergi tutarlarının muhasebeleştirilmemesi nedeniyle 2021 yılı Bilançosu ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 9.071.320,03 TL'lik hataya sebebiyet verilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>